

บทคัดย่อ

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยมีการเพิ่มมูลค่าเชิงสร้างสรรค์ให้กับแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างโลจิสติกส์การท่องเที่ยวถือเป็นกลไกสำคัญที่จะรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว รวมถึงเป็นพื้นฐานในการสร้างประสบการณ์และความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นอาศัยความเข้าใจถึงพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวร่วมกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาระบบโลจิสติกส์ระดับปฏิบัติการในเมืองท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มระดับความสามารถของระบบขนส่งสาธารณะในการตอบสนองความต้องการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยใช้กรณีศึกษาระบบรถโดยสารประจำทางของเมืองพัทยา

การศึกษาประกอบด้วยการวิเคราะห์ภาพรวมของระบบขนส่งรถโดยสารประจำทางและพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ศึกษาวิเคราะห์ระดับความสามารถของระบบขนส่งรถโดยสารประจำทางในการตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวของเมืองในเส้นทางปัจจุบัน ประกอบด้วย เส้นทางหมู่บ้านเจริญรัตน์พัฒนา-นาจอมเทียน เส้นทางวงกลมพัทยา เส้นทางพัทยาเหนือ-พัทยากลาง และเส้นทางท่าเรือแหลมบาลีฮาย-ที่ว่าการอำเภอบางละมุง วิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมในการนำระบบขนส่งแบบตอบสนองความต้องการมาใช้โดยแบบจำลองที่พัฒนาขึ้น และนำเสนอแนวทางในการนำระบบขนส่งแบบตอบสนองความต้องการมาใช้ที่เหมาะสมต่อลักษณะอุปสงค์และอุปทานของการท่องเที่ยวเมืองพัทยา

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการนำระบบขนส่งแบบตอบสนองความต้องการมาประยุกต์ใช้เพื่อการท่องเที่ยวของเมืองพัทยานั้นมีความเหมาะสมแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว ซึ่งนำไปสู่แนวทางกลยุทธ์ในการพัฒนาโครงสร้างโลจิสติกส์และการส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลผลิตที่ได้จากการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ฐานข้อมูลการวางแผนโลจิสติกส์การท่องเที่ยว แบบจำลองในการประเมินประสิทธิภาพของระบบขนส่งแบบตอบสนองความต้องการ และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการนำระบบขนส่งแบบตอบสนองความต้องการไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเมืองท่องเที่ยวอื่นของประเทศไทยในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

Abstract

Tourism development mainstream in Thailand is now focused on driving the industry towards creative tourism by enhancing creative value to both attractions and tourists. The development of logistics infrastructure is considered key mechanism to support the growth of such tourism configuration and being the basis for establishing experiences and satisfaction to the tourists. In order to be successfully developing tourism logistics for the creative tourism, it requires deeply understanding tourist behaviors and needs together with developing such a responsive tourism logistics system. This research aims at studying a logistics system in operational level within tourism city for enhancing public transport capabilities in responding travel needs of tourists. The case of public transport of Pattaya city is selected for this study.

The research consists of investigating the overview of public transport and tourist behaviors regarding their travel in Pattaya; analyzing the responsiveness of the public transport in travelling by current designated bus routes including Chareonrat Pattana villege-Na Jomtien, City circle, North Pattaya-Central Pattaya, and Bali Hai pier-Banglamung district office; analyzing and evaluating the viability of Demand Responsive Transportation system (DRT) through the developed quantitative models; and finally developing and recommending the guidelines for implementing the system suitable to the demand and supply context of Pattaya tourism.

The outputs from the study show that the effectiveness of such transportation system for Pattaya tourism is varied among different tourism areas. This leads to the formation of distinct strategies for developing tourism logistics infrastructure and promoting tourism in each Pattaya tourism area. Additionally, key outputs from the study such as logistics information and database, quantitative models of demand responsive transportation, and initial implementation guidelines for successful demand responsive transportation can be applied to other tourism cities or areas across Thailand in order to maximizing the effectiveness of tourism logistics in years round.